

Meranti, Rode

ATIBT

dark red meranti/red meranti/light red meranti

Andere namen

Donkerrode meranti, dark red meranti, nemesu (alleen zware donkerrode meranti), light red meranti (Maleisië), madjau, melebekan, meranti merah, red meranti (Indonesië), dark red seraya, red seraya, light red seraya, obar suluk (Sabah).

Botanische naam

Lichtrode meranti voornamelijk: *Shorea leprosula* Miq., *S. ovalis* (Korth.) Blume, *S. parvifolia* Dyer, *S. smithiana* Sym., *S. spec. div.*. Donkerrode meranti voornamelijk: *Shorea curtisii* Dyer ex King, *S. macrantha* Brandis, *S. ovata* Dyer ex Brandis, *Shorea pauciflora* King, (nemesu = uitsluitend *S. pauciflora* KING). *S. platyclados* v. Slooten ex Foxw., *S. singkawang* Burck, *S. spec. div.*.

Familie

Dipterocarpaceae

Groeigebied

Zuidoost-Azië; voornamelijk Maleisië, Indonesië, Sabah, Sarawak.

Boombeschrijving

Hoogte 30-40 m, maximaal 70 m. De 25-30 m lange, gladde, goed cilindrische stam heeft een diameter van 0,5-0,9 m, maximaal 3,0 m. Aan de stamvoet zijn meestal wortelaanlopen aanwezig die, afhankelijk van de soort, kort en breed tot hoog en smal zijn. Zeer zware stammen zijn vaak hol of hebben een rot of sponzig hart.

Aanvoer

Gekantrecht hout, plaatmateriaal, halffabrikaten en eindproducten.

Houtbeschrijving

De kleur van het kernhout varieert sterk van donkerrood tot licht roodbruin en van bleekroze tot rozerood. Aangezien diverse boomsoorten, ook van verschillende herkomst, van het geslacht *Shorea* rode meranti leveren, zijn kleurnuances en gewichtsverschillen in een partij hout altijd aanwezig. Het 20-50 mm brede spint is rozegrijs getint en duidelijk van het

kernhout te onderscheiden. Door lichte kruisdraad kan kwartiers gezaagd hout een brede streep-tekening vertonen. Op het houtoppervlak zijn soms witachtige lijntjes zichtbaar als gevolg van tangentiaal gerangschikte harskanaaltjes die een witte inhoud kunnen hebben. Voor blank lakwerk zijn deze lijntjes geen bezwaar, omdat ze de lak absorberen en daardoor vrijwel onzichtbaar worden. Het hout heeft geen harsachtig karakter als bijvoorbeeld keruing. Zeer kleine wormgaatjes (pin holes), veroorzaakt door nathoutboorders, komen voor. In gezaagd en gedroogd hout bestaat echter geen gevaar voor verdergaande aantasting.

Houtsoort

loofhout

Draad

Recht, kruisdraad komt voor.

Nerf

Matig grof.

Volumieke massa

(300-) 640 (-860) kg/m³ bij 12% vochtgehalte, vers 750-950 kg/m³.

Drogen

Matig snel. Rode meranti is zonder veel moeilijkheden te drogen, waarbij weinig neiging tot vervorming optreedt. Er dient wel op enige variatie in het gedrag tussen de onderling zeer moeilijk van elkaar te onderscheiden merantisorten te worden gerekend.

Bewerkbaarheid

Rode meranti is, zowel met handgereedschap als met machines, goed te bewerken. Er bestaat wel enige variatie tussen de soorten, maar de zwaarte van bewerken hangt voornamelijk af van de volumieke massa. Bij het schaven van kruisdradig hout moet de snijhoek 20° bedragen om opstaande vezels te voorkomen.

Spijkeren en schroeven

Goed

Lijmen

Goed

Buigen

Slecht.

Oppervlakafwerking

Goed

Toepassingen

Binnen- en buitentimmerwerk kozijnen, ramen, deuren, betimmeringen, plinten, trappenhuisen, trap treden, carrosseriebouw enz. Het fijner wordt op grote schaal gebruikt voor de fabricage van triplex.

Sterkteklasse

Rode meranti is volgens NEN 5498:1997 ingedeeld in sterkteklasse K21.

Duurzaamheid

Schimmels -grondcontact 2-4, 600-680-730 kg/m³ bij 12% vochtgehalte. Schimmels - grondcontact 4-5, 490-520-550 kg/m³ bij 12% vochtgehalte. Termieten M. Volgens NEN-EN 350-2 wordt rode meranti, met een volumieke massa van tenminste 670 kg/m³ bij 12-17% vochtgehalte, geacht duurzaamheidsklasse 3 te zijn in contact met de grond. Door het grote aantal Shoreasoorten dat rode meranti kan leveren, waarvan elke soort een andere duurzaamheid en impregneerbaarheid heeft, is het moeilijk één classificatie te geven. Door TNO Bouw Centrum voor Houttechnologie (de huidige afdeling Houttoepassingen van dit instituut), uitgevoerde laboratoriumproeven hebben duidelijk gemaakt dat gedroogd rode meranti met een volumieke massa van 500 kg/m³ of meer weinig gevoelig is voor aantasting door de schimmelsoorten die verantwoordelijk zijn voor het in Nederland en België voorkomende houtrot in geveltimmerwerk. In België wordt als ondergrens 550 kg/m³ bij 12% vochtgehalte aangehouden.